

Medlem af Inatsisartut Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit
/her

Besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 2012-069

21. marts 2012
Sagsnr. 2012-062827
Dok. Nr. 860599

Kære Aqqaluaq B. Egede!

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 54 10
E-mail: iaan@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Tak for dine spørgsmål om mulighederne for opkvalificering mv. af de hjemmehørende entreprenørselskaber. I det følgende gengives de enkelte spørgsmål efterfulgt af besvarelsen.

Spørgsmål 1:

Hvad gør Naalakkersuisut for at opkvalificere hjemmehørende entreprenørselskabers kompetencer, således at de vil være bedre klædt på til at byde ind på større entreprenørogaver?

Naalakkersuisut synes, at der generelt er skabt gode muligheder for efteruddannelse og kompetenceudvikling både for de ansatte i virksomhederne og for virksomhedernes ejere/ ledere. I den sammenhæng er det vigtigt, at virksomhederne knytter netværk og organiserer sig for at være bedst muligt rustet i en konkurrencepræget virkelighed.

Jeg kan blandt andet henvise til "Projekt Kompetenceudvikling for Ufaglærte" – den såkaldte PKU-ordning – som er en del af Naalakkersuisuts langsigtede uddannelsesplan. PKU-ordningen, der styres af Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked, sigter på at skabe opkvalificeringsmuligheder for de ikke-faglærte, fortrinsvis dem over 25 år.

Med PKU lægges der særlig vægt på den del af de ufaglærte, som er truede af ledighed, fordi de har job inden for erhverv med vigende beskæftigelsesmuligheder. Formålet er, at de gennem kurser kan erhverve sig de kompetencer, der efterspørges inden for væksterhverv som f.eks. bygge- og anlægsområdet.

Af de midler der indbetales under AMA-ordningen (Arbejdsgivernes Arbejdsmarkedsafgift) har faglærte og ufaglærte, herunder arbejdsledige, mulighed for at søge tilskud til kurser på erhvervsuddannelsesområdet.

Virksomhedernes brancheorganisationer samarbejder med handelsskolerne og de tekniske skoler om efteruddannelse af arbejdsstyrken. Det drejer sig eksempelvis om kurser i AP95, Kvalitets- og Miljøsikring, Arbejdsmiljø og Byggepladsstyring, som alle udbydes i samarbejde med Sanaartormik Ilinniarfik.

Spørgsmål 2:

Anlægsinvesteringerne finansieret igennem finansloven er høje. Hvad gør Naalakkersuisut for at sikre at disse investeringer giver maximalt udbytte for landet?

Jeg henviser til Inatsisartutlov nr. 11 af 2. december 2009 om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren (tilbudsloven), der trådte i kraft 1. januar 2010.

Tilbudsloven har til formål at skabe konkurrence ved udbud af det offentlige bygge- og anlægsarbejder og andre bygge- og anlægsarbejder, der udføres med støtte, lån eller garantier fra det offentlige. Konkurrencen fremmes af reglerne om, at arbejdet normalt skal udbydes offentligt, og at alle uanset lokalt tilhørsforhold skal have adgang til at byde.

Tilbudsloven bestemmer derfor, at udbyderen skal udnytte de muligheder, der er for at skabe konkurrence. Ved at skabe mest mulig konkurrence går man efter den laveste pris for på den måde at sikre det maksimale udbytte af de offentlige anlægsinvesteringer.

Når Selvstyrets bygge- og anlægsarbejder udbydes i priskonkurrence, beregnes en kontrolpris – et såkaldt ajourført B-overslag – der lægges til grund for bedømmelsen af tilbudene. Viser det sig, at tilbudene ved licitationen ligger væsentligt over det ajourførte B-overslag, kan det være at licitationen må gå om.

For at få et større samfundsøkonomisk udbytte af de offentlige anlægsinvesteringer arbejder Naalakkersuisut på et nyt initiativ: en ny bekendtgørelse skal gøre det obligatorisk for de offentlige udbydere og andre udbydere omfattet af tilbudsloven i højere grad at inddrage en samfundsøkonomisk synsvinkel – uden blot at se på prisen – når ordren tildeles. Et eksempel herpå er en udbyder, der ved indhentning af tilbud formulerer et ønske om ansættelse af (flest mulige) lærlinge ved løsningen af den konkrete opgave. I konkurrence om bygge- og anlægskontrakten opfordres de bydende således til at oprette flere lærepladser i virksomhederne.

I bekendtgørelsen er det tanken, at der skal gives regler for anvendelse af et sæt kriterier med et samfundsøkonomisk sigte, herunder hvilke områder – f.eks. energioptimering, miljøforbedring, kompetenceudvikling, uddannelse, socialområdet etc. – der bør lægges vægt på ved bedømmelsen af tilbuddene.

Andre kriterier kan eksempelvis være definerede krav til tilbudsgivernes samfundsmæssige og sociale ansvar, jævnfør principperne i Corporate Social Responsibility (CSR). For en entreprenørvirksomhed kan det f.eks. omfatte elevpladser og praktikforløb til socialt udsatte unge, systematisk arbejde med arbejdsmiljø og sikkerhed, kompetenceudvikling og efteruddannelse mv.

Udstedelsen af en sådan bekendtgørelse er blevet mulig ved en ændring af tilbudsloven, vedtaget af Inatsisartut på efterårssamlingen 2011 (dagsordenens punkt nr. 100).

Spørgsmål 3:

Hvilke tanker og visioner gør Naalakkersuisut sig for at øge de lokale entreprenørvirksomheders konkurrencedygtighed overfor fremmede entreprenørvirksomheder, udover de tre gængse entreprisereformer, når der er tale om udbud af store anlægsopgaver?

Entrepenører med et grundigt kendskab til de lokale forhold har normalt de bedste chancer for at vinde de arbejder, der udbydes i lokalsamfundet. Virksomhederne i lokal-

samfundet kender hinanden og bør have gunstige forudsætninger for at samarbejde, ligesom de allerede råder over maskiner og andet materiel, som skal bruges til at løse opgaven på stedet. Naalakkersuisut opfordrer virksomheder, der ønsker at deltage ved løsningen af store bygge- og anlægsprojekter, til at slå sig sammen med hinanden for at styrke fælles kompetencer og ad den vej blive mere konkurrencedygtige.

Med hensyn til de mindre virksomheders muligheder for deltagelse i store bygge- og anlægsprojekter, er det nu en gang sådan, at den type projekter bedst løses af større virksomheder med den nødvendige kapacitet og kompetence.

Desuden ser Naalakkersuisut gerne, at virksomhederne organiserer sig, og at byggeriets brancheorganisationer yder rådgivning og støtte til medlemsvirksomheder, som overvejer at slå sig sammen i konsortier.

Tilbudsloven har ikke bestemmelser om valget af entreringsform. Entreringsformen er udtryk for, om det er udbyderen eller tilbudsgiveren, som står for projekteringen og som styrer selve bygge- eller anlægsarbejdets udførelse. Herved får entreringsformen betydning for fordelingen af risiko og ansvar, hvis der opstår mangler og forsinkelser ved arbejdet.

Udbyderen kan altså frit vælge mellem samtlige entreringsformer, og det kan ikke på forhånd generelt angives, at visse former prismæssigt eller på anden måde er mere fordelagtige for udbyderen end andre. Valget må træffes efter de konkrete omstændigheder.

Spørgsmål 4:

Synes Naalakkersuisut at udvidelse af arbejdstiden for hjemmehørende entreprenøransatte er en god mulighed?

Naalakkersuisut finder, at fastsættelse af generelle regler om arbejdstider indenfor bygge- og anlægsbranchen er et overenskomstmæssigt spørgsmål, som løses ved forhandling mellem de forhandlingsberettigede lønmodtagerorganisationer og arbejdsgiverorganisationerne. Derudover har Naalakkersuisut for tiden ingen hensigter om at indskrænke entreprenørens ret til selv at tilrettelægge arbejdets gennemførelse.

Det er naturligvis en forudsætning, at entreprenøren iagttager hviletidsbestemmelserne i henhold til arbejdsmiljølovgivningen.

Spørgsmål 5:

Har Naalakkersuisut planer om at indføre krav om praktikpladser i udbudslicitationerne, når der er tale om anlægsopgaver finansieret via finansloven? Og hvordan har man tænkt sig at realisere det?

I Selvstyrets bekendtgørelse nr. 10 af 12. juli 2010 om lærlinge i bygge- og anlægsarbejder (lærlingebekendtgørelsen) er der angivet mindstekrav om ansættelse af lærlinge ved bygge- og anlægsarbejder omfattet af § 1, stk. 2 i tilbudsloven.

I henhold til lærlingebekendtgørelsen har udbydere omfattet af § 1, stk. 2 i tilbudsloven pligt til at kræve af tilbudsgiveren, at denne senest ved tildeling af ordren har et nærmere fastsat mindste antal lærlinge ansat i sin virksomhed. Det er således en betingelse for

at få arbejdet overdraget, at tilbudsgiveren overfor udbyderen dokumenterer, at kravet om ansættelse af lærlinge kan anses for overholdt.

Konkret indebærer lærlingebekendtgørelsen, at der mindst skal ansættes:

- 1 lærling, når værdien af arbejdet er minimum 3 mio. kr. men under 6 mio. kr.
- 2 lærlinge, når værdien af arbejdet er minimum 6 mio. kr. men under 9 mio. kr.
- 3 lærlinge, når værdien af arbejdet er minimum 9 mio. kr.

Der skal således ansættes minimum 1 lærling for hvert interval på 3 mio. kr., der overstiger en entreprisenum på 3 mio. kr. for det samlede projekt. Entreprenøren behøver dog maksimalt at ansætte 3 lærlinge uanset entreprisenummens størrelse, men kan vælge at ansætte flere, hvis ønsket.

Entreprisenummen beregnes på baggrund af hele projektet, uanset at dette måtte være opdelt i etaper.

Udbydere omfattet af § 1, stk. 2 i tilbudsloven er Selvstyret, herunder selskaber ejet af Selvstyret, hvor Selvstyret har en bestemmende indflydelse, kommunale myndigheder og andre udbydere ved udbud af bygge- og anlægsarbejder, som Selvstyret støtter med lån, tilskud eller garantier (støttet boligbyggeri med 100 pct. privat finansiering indtil byggeriet afleveres, er dog undtaget herfra). Mindstekravet om ansættelse af lærlinge gælder for alle virksomheder, der udfører bygge- og anlægsarbejder for de nævnte udbydere. En virksomhed, der ønsker at ansætte lærlinge, skal desuden være godkendt af brancheudvalget for den pågældende uddannelse.

Som omtalt under besvarelsen af spørgsmål 2 arbejder Naalakkersuisut på et nyt initiativ, som blandt andet skal styrke indsatsen for at få oprettet flere praktikpladser ved offentlige og offentligt støttede bygge- og anlægsarbejder.

Spørgsmål 6:

Afsættelse af tilstrækkelige anlægsmidler til Nuuk er afpasset i forhold til byens bolig efterspørgsel. Hvilke initiativer agter Naalakkersuisut at tage i forhold til et voksende behov for anlægsbyggeri i andre byer og bygder?

De på finansloven afsatte midler til boligbyggeri prioriteres til de steder, hvor behovet er størst, og hvor midlerne samlet set kan skaffe flest boliger. I 2012 planlægges der nybyggeri og/ eller renovering i følgende byer: Nanortalik, Qaqortoq, Nuuk, Maniitsoq, Sisimiut, Aasiaat, Ilulissat og Tasiilaq.

På baggrund af en tillægsbevilling igangsættes der i år skolehjembyggeri i Uummanaq samt kollegiebyggerier i Aasiaat og Sisimiut. Desuden gennemføres en renovering af skolehjemmet i Tasiilaq.

Spørgsmål 7:

Kan man regne med en yderligere spredning af anlægsinvesteringer i Grønland for at imødekomme behovet i resten af kysten i den kommende finanslov?

Som bekendt prioriteres anlægsinvesteringerne via de årlige finanslove, der godkendes efter forhandlinger i Inatsisartut. Ved prioriteringen af de knappe anlægsmidler tages der navnlig hensyn til, at der skal være et dokumenteret behov.

Jeg håber, at du finder svarene fyldestgørende.

Med venlig hilsen

Jens B. Frederiksen